

DEPARTAMENTUL PENTRU STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ

**CONDIȚIILE DE ÎNCADRARE ÎN MESERIA DE PROFESOR
ȘI DE PREGĂTIRE CONTINUĂ A ACESTORA
ÎN STATE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE**

APRILIE 2020

Documentare și sinteză: Dan Alexandreanu, consilier parlamentar

Sinteza documentară poate fi accesată direct pe Intranet la pagina Direcției studii și documentare legislativă.

* Lucrările elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă sunt cu caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților.

A B S T R A C T

La nivel european există aproximativ 7 milioane de profesori, care joacă un rol important pentru elevii care sunt pe cale să pătrundă într-o lume în continuă evoluție. Profesorii au o meserie din ce în ce mai complexă, iar responsabilitățile lor sunt în creștere.

Majoritatea statelor membre ale UE studiază modalitățile prin care profesorii sunt pregătiți pentru sarcinile importante pe care le îndeplinesc în această lume. Îmbunătățirea calității educației și formării profesorilor trebuie să fie deci, un obiectiv important al sistemelor educative, în așa fel încât să poată fi efectuate progrese mai rapide în direcția îndeplinirii obiectivelor comune asumate.

Confrunțați cu schimbările secolului XXI, profesorii trebuie să acumuleze noi cunoștințe și competențe și, de asemenea, trebuie să le dezvolte în mod constant. Aceștia trebuie să aibă studii de pedagogie de înaltă calitate și să se supună unui proces coerent de perfecționare profesională continuă, în așa fel încât să fie permanent la curent cu competențele cerute în societatea bazată pe cunoaștere.

Din studiile organizațiilor internaționale reiese că unele state au raportat deficiențe în aptitudinile pedagogice și dificultăți în actualizarea acestora. Aceste țări menționează în special incapacitatea de a face față evoluției învățământului (inclusiv învățarea individualizată, pregătirea elevilor pentru învățarea autonomă, săli de clase eterogene, pregătirea cursanților pentru folosirea optimă a tehnologiei informațiilor și de comunicațiilor etc.). În unele state există o slabă coordonare sistematică între diferitele elemente ale formării profesorilor, ceea ce duce la o lipsă de coerență și continuitate, în special între formarea profesională inițială a profesorilor și integrarea lor ulterioară, formarea continuă și perfecționarea profesională.

Ne-am propus să analizăm succint, în statele membre ale Uniunii Europene, condițiile de încadrare în meseria de profesor, constatându-se diferențe destul de mari între țări, precum și modalitatea de perfecționare continuă a pedagogilor.

CUPRINS

AUSTRIA.....	5
BELGIA.....	5
BULGARIA.....	7
CROAȚIA.....	8
CEHIA.....	9
DANEMARCA.....	11
ESTONIA.....	12
FINLANDA.....	13
FTANȚA.....	13
GERMANIA.....	15
GRECIA.....	16
IRLANDA.....	17
ITALIA.....	18
LETONIA.....	19
LITUANIA.....	20
POLONIA.....	20
PORTUGALIA.....	21
SLOVACIA.....	22
SLOVENIA.....	23
SPANIA.....	24
SUEDIA.....	25
ȚARILE DE JOS.....	26
UNGARIA.....	27

AUSTRIA

Viitorii profesori care doresc să se încadreze în învățământul preșcolar sunt pregătiți la Colegiile de formare a profesorilor (ECEC - educație și îngrijire timpurie), iar viitori profesori din învățământul secundar sunt pregătiți la Colegiile universitare de învățământ și în cadrul universităților.

Dezvoltarea unei strategii naționale de validare a pregătirii profesorilor este realizată în strânsă coordonare și cooperare cu procesele de dezvoltare a unui cadru național de calificări în muncă și de implementare a unei strategii de învățare pe tot parcursul vieții. Această strategie națională urmărește obiectivul de a identifica numărul mare de abordări și inițiative de validare deja existente în Austria și de a le face vizibile și accesibile în mod coordonat, într-o strategie de ansamblu. Scopul este acela de a dezvolta noi modele de validare într-o manieră orientată către nevoile tinerei generații. Un alt obiectiv este sensibilizarea cu privire la importanța competențelor dobândite în diferite perioade de studiu și promovarea recunoașterii acestora.

Cea mai importantă solicitare în pregătirea și formarea adulților este validarea competențelor nonformale și informale dobândite ca parte a procedurilor Academiei austriece de educație continuă (WBA). În plus, pe baza unor acorduri speciale, deținătorii diplomei WBA au posibilitatea de a fi admiși la un program de studii. Aceasta reprezintă un pas major spre atingerea unui grad mai mare de permeabilitate a sistemului de învățământ și de acces la calificările terțiare, respectiv, învățământul superior.

Alte exemple de recunoaștere practică a competențelor neformale și informale dobândite sunt următoarele:

- admitere excepțională pentru practica în învățământ (examen cu probă teoretică și probă scrisă), în care sunt implicate organisme de certificare;
- admitere excepțională la programe de studii la universități de științe aplicate;
- obținerea de credite pentru dobândirea certificatelor școlare obligatorii;
- recunoașterea competențelor relevante pentru reducerea perioadei de pregătire (cum ar fi la intrarea într-un curs post-secundar VET, cursuri complementare VET, școli și colegii pentru persoanele angajate).

BELGIA

În comunitatea flamandă, începând cu anul școlar 2007-2008, există două tipuri de pregătire pre-serviciu a profesorilor:

- instruire integrată a cadrelor didactice la colegiile universitare, care oferă pregătire exclusivă pentru licențe în învățământ: învățământ preșcolar, primar sau secundar;

- pregătirea specifică a cadrelor didactice la un colegiu universitar, o universitate sau un centru de învățământ pentru adulți, care se desfășoară în paralel sau după absolvirea cursurilor principale, în funcție și de experiența profesională.

Ambele tipuri de pregătire conduc la obținerea diplomei de profesor. Aceste cursuri oferă, de asemenea, competențe de predare în învățământul part-time în domeniul artelor și educației adulților.

Nu există o pregătire prealabilă a cadrelor didactice pentru personalul academic din universități sau personalul didactic din colegiile universitare.

Condițiile de muncă ale personalului didactic sunt reglementate de diferite legi ale personalului, adoptate în anul 2018.

În învățământul superior, reglementările de personal pentru colegiile universitare sunt diferite de cele pentru universități, fiecare structură bazându-se pe autonomia universitară.

Dezvoltarea profesională continuă este lăsată la inițiativa profesorilor și a școlilor. Cu toate acestea, școlile trebuie să elaboreze un plan de formare continuă, după care pot apela la un sprijin financiar limitat pentru formarea profesională a cadrelor didactice. În fiecare an, guvernul stabilește subiecte prioritare pentru formarea continuă, în care proiectele de formare continuă pot fi urmate gratuit.

Multe inițiative de formare continuă sunt oferite de serviciile de orientare educațională online (educație pentru elevii cu necesități speciale, pentru adulții cu nevoi speciale, învățare de remediere, dezvoltare școlară), care primesc un buget anual de la guvern.

În comunitatea franceză, profesionalizarea sectorului de învățământ este relativ recentă, dar pregătirea inițială pentru profesori este acum o cerință, fiind introduse o serie de programe de formare continuă.

Statutele de angajare separate reglementează condițiile de muncă și carieră a cadrelor didactice la nivel preuniversitar, secundar și superior. Acestea depind de rețeaua care angajează profesorul, deși o mare parte din conținutul lor este similar.

Formarea inițială a cadrelor didactice la nivelele pre-gimnaziale și secundare inferioare este organizată ca parte a unei formări de tipul ciclului I în învățământul superior, conducând la o diplomă de licență (180 ECTS, nivelul 6 din Cadrul european al calificărilor). Cadrele didactice din învățământul secundar superior dețin diploma de învățământ secundar superior (diplomă de ciclul II). Această pregătire pedagogică poate fi dobândită ca parte a unui master didactic (120 ECTS, nivelul 7 din Cadrul european al calificărilor) sau a unei formări specifice (post master) corespunzătoare a 30 ECTS. Formarea inițială pentru persoanele care doresc angajarea în învățământul superior și al educației adulților variază printre alți factori, în funcție de tipul de instituție în care profesorul își desfășoară activitatea.

BULGARIA

Politicile educaționale naționale urmăresc să ofere personal calificat la toate nivelurile sistemului educațional din Republica Bulgaria - învățământ preșcolar, școlar, secundar și superior. În același timp, politica de cadre este concepută pentru a stimula modernizarea calificării și realizarea principiului învățării pe tot parcursul vieții, ca o garanție pentru o mai bună calitate a educației și pentru o societate dezvoltată socio-economic.

Ordonanța privind cerințele comune pentru dobândirea calificării profesionale a cadrelor didactice stabilește 4 domenii obligatorii:

- pedagogie (teoria educației și didacticii) - 60 de ore;
- psihologie (generală, adultă și pedagogică) - 45 ore;
- audiovizual și IT în scopuri de învățare - 15 ore;
- metodică de predare - 60 de ore.

Prin aceeași normă legislativă, studenții sunt obligați să aibă un anumit număr de activități orientate spre practică înainte de absolvire. Acestea sunt următoarele:

- simularea și evaluarea lecției sub supraveghere calificată - 30 de ore;
- practică pedagogică - 45 ore;
- practică pedagogică pre-absolvire - 75 ore.

Cele 45 de ore de practică pedagogică includ participarea la lecții școlare și alte forme de pregătire, urmărind pregătirea pentru practica pedagogică pre-absolvire. Pentru finalizarea fiecărui grad sau calificare pedagogică sunt necesare minimum 75 de ore de practică pedagogică neasistată în școală.

Ministerul educației, tineretului și științei a enumerat cerințele necesare pentru calificarea pedagogică și metodologică a cadrelor didactice:

- este capabil să identifice nivelul de competență, specificul și preferințele în stilul de învățare al clasei și al elevului individual;
- este capabil să identifice nevoile educaționale și de dezvoltare;
- este capabil să definească în mod clar și concret obiective educaționale la toate nivelurile - curriculum, secțiuni de lecții, lecții concrete;
- cunoaște diverse metode de planificare a procesului educațional; elaborează diverse materiale educaționale și știe să utilizeze obiectivele procesului educațional, urmărind rezultatele așteptate;
- cunoaște diverse strategii, metode și tehnici educaționale pentru predarea, educarea, învățarea și motivarea elevilor;
- știe să evalueze calitățile și adecvarea materialelor educaționale și didactice, dezvoltate pentru a satisface diferite nevoi educaționale;

- cunoaște diverse forme și mijloace pentru controlul și evaluarea calității, atât în ceea ce privește realizărilor elevilor, cât și cele vizând rezultatele procesului educațional.

CROAȚIA

Sistemul educațional croat este format din patru niveluri:

- învățământ preșcolar;
- învățământul de bază (primar) - clasele I-IV;
- învățământ secundar;
- învățământ superior.

Profesorii din învățământul preșcolar, precum și cei din învățământul primar și gimnazial sunt pregătiți în funcție de nivelul educațional, adică de vârsta copiilor cu care lucrează. Marea majoritate a profesorilor din Croația sunt foarte calificați în profesia lor (fiind instruiți la nivel superior - terțiar), și au cursuri de educație pedagogică.

Fiecare cadru didactic are asigurată intrarea în profesie pe durata unui an de studii. Profesorii au dreptul și obligația de a se dezvolta profesional în mod continuu, lucru asigurat de către stat și pus în aplicare de agențiile de învățământ și de alte organisme autorizate.

Profesorii au posibilitatea progresului profesional prin trei niveluri de lucru, acestea fiind direct corelate cu dezvoltarea lor profesională continuă. După terminarea facultății, toți profesorii trebuie să urmeze un stagiul de instruire sub supravegherea unui supervisor și după ce dau examenul de licență devin profesori calificați.

Toți viitorii profesori care vor fi calificați să lucreze în educația școlară și îngrijirea timpurie a copilului trebuie să fie supuși unor programe de studiu care să conducă la atingerea unui nivel de educație pedagogică superioară și la o calificare a corespunzătoare nivelului de educație în care își vor desfășura activitatea.

În Croația funcționează două instituții specializate în instruirea inițială a profesorilor din învățământ. Pe de o parte, funcționează Facultatea de educație a profesorilor (fostul colegiu de formare a profesorilor din școlile primare), unde sunt pregătiți viitorii profesori care își vor desfășura activitatea în primele niveluri de învățământ. De cealaltă parte, profesorii specialiști din învățământul secundar se pregătesc în facultățile de specializare educațională.

Astfel, finalizarea unui anumit tip de program conferă dreptul de predare la nivelul de învățământ ales de cadrul didactic.

Profesorii școlii primare și profesorii specialiști din Croația sunt funcționari publici, iar calificările și dezvoltarea profesională a acestora sunt reglementate de mai multe acte juridice și norme adoptate la nivel național, unul dintre acestea fiind Legea privind învățământul primar și secundar.

Instituțiile / organismele responsabile cu luarea deciziilor privind condițiile de serviciu pentru profesori sunt: Ministerul Educației, Științei și Sportului, municipalitățile și instituțiile de învățământ. Condițiile de serviciu sunt stipulate de reglementările naționale (Legea Muncii, Legea educației primare și secundare, Legea privind salariile în serviciile publice, Legea privind titlurile academice și de experți, Legea învățământului superior, contractele colective de muncă, etc).

Dezvoltarea profesională continuă este obligatorie pentru toți profesorii din Croația, inclusiv pentru directorii și directorii adjuncți ai școlilor, la toate nivelurile de învățământ. Obiectivul de bază al dezvoltării profesionale continue este utilizarea și îmbunătățirea potențialului lucrătorilor educaționali pentru a îmbunătăți procesul educațional și rezultatele elevilor / studenților, în conformitate cu valorile, obiectivele educaționale și principiile enunțate în cadrul național al curriculumului.

Pentru a atinge acest obiectiv, trebuie consolidate competențele de bază ale profesorilor din orice tip de școală în următoarele domenii:

- politici educaționale
- cunoștințe specifice subiectului
- pedagogie, didactică și metodologie
- psihologie
- organizare
- comunicare și reflecție
- educație incluzivă.

CEHIA

Personalul din școli (cu excepția instituțiilor de învățământ superior) este format din personalul educațional și personal needucativ.

Un membru al personalului educațional este o persoană care desfășoară activități educative și de instruire directe sau activități educațional-psihologice speciale (în cadrul activității educaționale de bază) și oferă educație și formare în baza prevederilor Legii educației. Acesta este angajat al unei entități juridice care desfășoară activități specifice unei școli sau unități școlare sau este un angajat al statului sau al directorului școlii (acesta netrebuind să fie membru al personalului școlar în cazul școlilor private, unde un director de școală poate fi numit de reprezentantul autorizat al unei persoane juridice).

Activitățile educaționale directe sunt desfășurate de un profesor, un profesor în cadrul programelor CPD pentru personalul educațional (pedagog), asistentul profesorului, personal educațional pentru îngrijirea copiilor, un specialist SEN, un psiholog, un profesor responsabil cu activitățile de agrement, un antrenor, un specialist în prevenție într-un centru de consiliere pedagogico-psihologică și personalul educațional de conducere.

Profesorii din grădinițe își obțin cel mai adesea calificarea în programele de învățământ secundar de patru ani finalizate cu examenul ISCED 344/354¹ sau în programe de studiu de scurtă durată, completate cu examenul ISCED 354.

Profesorii din învățământul secundar și profesorii de discipline tehnice generale și teoretice la nivelurile superioare trebuie să absolve un curs de master de tip ISCED 746/747.

Pentru profesorii de educație practică și formare practică este suficientă educația profesională la un nivel inferior. Profesorii din școlile profesionale terțiare trebuie să aibă calificări profesionale, nefiind obligatorie o calificare didactică.

O modificare a Legii educației din 2016 privește integrarea elevilor cu nevoi educaționale speciale în școlile obișnuite, (așa-numitul amendament privind educația incluzivă). Acesta a subliniat importanța profesiei de asistent al profesorului, care lucrează într-o clasă cu copii sau elevi cu nevoi educaționale speciale sau la școli care oferă educație sub formă de integrare individuală. Acesta trebuie să aibă cel puțin o educație secundară generală cu examen ISCED 354 și un tip adecvat de educație pedagogică.

Pregătirea profesională a personalului din învățământ include parcurgerea de programe de studiu pentru profesorii necalificați care contribuie la calificarea formală a cadrelor didactice, programe care conduc la alte calificări (cum ar fi cea de consilier școlar) sau cursuri de dezvoltare profesională (pregătire continuă). Aceste cursuri sunt gestionate de instituțiile de învățământ superior, de unități pentru formarea continuă a personalului din învățământ sau în alte instituții acreditate de Ministerul educației, tineretului și sportului.

De asemenea, cursurile pot fi urmate și la nivel individual.

Personalul din școlile publice este cel mai adesea angajat pe durată nedeterminată. Contractul de muncă se încheie între școală și profesori, care sunt angajați pe bază de recrutare deschisă. Săptămâna de muncă este de 40 de ore, o parte dintre acestea fiind activități educaționale directe.

Pregătirea cadrelor didactice care nu este oferită în instituțiile de învățământ superior, ci la alte niveluri ale sistemului de învățământ, este reglementată de Legea educației și decretele conexe. Pregătirea ulterioară prin care profesorii dobândesc statutul de profesor calificat, de profesor educațional special cu nevoi speciale sau alte calificări necesare este prevăzută de Decretul privind formarea profesională a personalului din domeniul educațional.

Termenii și condițiile de bază pentru angajare, inclusiv orele de muncă și salariile sunt stabilite în Codul Muncii, care conține prevederi privind veniturile angajaților din sectorul public. Alte dispoziții se referă la salarii în general și se aplică și remunerației cadrelor didactice din școlile private și confesionale sau ale personalului din domeniul academic.

¹ Ultima etapă a învățământului secundar ce pregătește admiterea în pentru învățământul terțiar și / sau furnizarea de competențe relevante pentru ocuparea forței de muncă. De obicei, cu o gamă crescută de opțiuni și fluxuri de subiecte.

Cerințele de calificare pentru personalul academic sunt reglementate de reglementările interne ale instituțiilor individuale de învățământ superior. Cerința minimă de admitere academică este un master. Condițiile pentru numirea profesorilor și a profesorilor asociați sunt reglementate prin Legea învățământului superior. În general, angajarea personalului academic este reglementată de Codul Muncii, unele condiții de angajare fiind prevăzute de Legea învățământului superior, iar detaliile sunt reglementate de normele interne ale instituțiilor de învățământ superior înregistrate la Ministerul Educației.

DANEMARCA

Instruirea inițială a cadrelor didactice din domeniul primar (licență în educație socială) și a profesorilor din învățământul primar și secundar (licență) are loc în unul dintre cele șase colegii universitare din Danemarca.

Instruirea inițială a cadrelor didactice la nivel secundar superior are loc în cadrul universităților, ei trebuind să finalizeze un curs de 1 an în teorie și practică educațională.

Profesorii care predau materii de artă, materii sportive și limbi străine la nivel secundar primar și inferior și nivel secundar superior nu au nevoie de această pregătire specială, programul universitar oferind cadrelor didactice competențele necesare. Profesorii care lucrează cu elevi și studenți cu nevoi speciale în învățământul primar și secundar au adesea o diplomă în pedagogie specială, pe lângă programul de învățământ care îi califică să predea.

Pentru a obține o numire permanentă, profesorii de liceu trebuie să aibă un master, în mod normal la două materii (una majoră și una minoră) și să fi finalizat o pregătire profesională postuniversitară de 1 an (60 de credite ECTS) ulterior numirii lor la o școală.

Predarea de subiecte de specialitate este posibilă fără a deține un master dacă profesorul a terminat cel puțin 3 ani și jumătate de studii superioare la un colegiu de inginerie, o școală de afaceri sau o universitate urmată de o calificare profesională și / sau studii ulterioare. În fiecare materie, profesorul trebuie să aibă un nivel profesional cel puțin corespunzător la 90 de credite ECTS de învățământ universitar.

Există multe oportunități pentru profesori să participe la dezvoltarea profesională continuă. Dezvoltarea profesională continuă poate fi urmată prin cursuri, conferințe, obținerea de diplome speciale sau diplome de master. Majoritatea școlilor finanțează activitatea de formare continuă a profesorilor.

ESTONIA

Obiectivele strategice ale politicii privind cadrele didactice sunt specificate în Strategia estonă de învățare continuă - 2020. Documentul subliniază necesitatea de transfer la un concept modern de învățare, axat pe elev, consideră deosebit de importante competențele-cheie, dorindu-se o integrare interdisciplinară și consideră profesorii drept actorii-cheie ai procesului de învățământ.

În sensul strategiei, profesorul (pedagogul) reprezintă persoana care ghidează procesele de învățare și formează mediul de învățare în grădinițe, școli de învățământ general, școli profesionale, instituții de învățământ superior, școli vocaționale, centre de educație non-formală și informală, centre de educație continuă, centre deschise pentru tineret, muzee și alte instituții culturale.

Rolul profesorului este acela de a susține dezvoltarea unui elev care să își poate gestiona propria învățare, care să poată să facă față în mod independent schimbărilor din mediul înconjurător și care își asumă responsabilitatea pentru propria dezvoltare și învățare. Un profesor este, de asemenea, o persoană care creează conexiuni și formează judecăți de valoare, a cărui sarcină este dezvoltarea gândirii critice și creative a unui elev, precum și dezvoltarea de abilități de analiză, antreprenariat, abilități de lucru în echipă și abilități de comunicare scrisă și orală.

Pentru implementarea obiectivelor specificate în strategie, au fost prevăzute măsuri pentru a face mai atractivă meseria de profesor, pentru reorganizarea educației continue a cadrelor didactice și a șefilor de școli și pentru a oferi un feedback cu privire la performanța cadrelor didactice, precum și pentru îmbunătățirea competențelor digitale a profesorilor.

Punerea în aplicare a strategiei estoneze de învățare pe tot parcursul vieții și dezvoltarea personalului academic are loc sub conducerea Ministerului educației și cercetării, în mare parte în cadrul programului "Profesori competenți și motivați și șefi de instituții de învățământ", finanțat din Fondul social european. Strategia prevede dezvoltarea de centre de competență la Universitatea din Tallinn și la Universitatea din Tartu care sunt responsabile de dezvoltarea formării profesorilor și a științelor educației. Centrele de competență vizează colectarea și dezvoltarea cunoștințelor despre învățare și predare și transmiterea acestor cunoștințe către alte instituții de învățământ, inclusiv instituțiile de învățământ superior.

Standardele profesionale constituie o bază conceptuală pentru educația inițială și continuă a profesorilor; educația continuă a directorilor de școli și a personalului didactic, având la bază modele de competență. Standardul de învățământ superior stabilește cerințe generale pentru personalul academic.

Sistemul de informații privind educația din Estonia include un sub-registru al cadrelor didactice și al personalului didactic, în care sunt înregistrați profesori, cadre didactice, specialiști și șefi ai tuturor instituțiilor de învățământ implicate în furnizarea educației formale.

Personalul didactic și conducerea tuturor instituțiilor de învățământ lucrează pe baza contractelor de muncă, cu excepția rectorului instituției profesionale de învățământ superior care este în subordinea Ministerului apărării naționale.

FINLANDA

În anul 2016, Finlanda dispunea de un procent de peste 91% de profesori calificați.

În educația timpurie și în educația preșcolară (la vârsta de 6 ani), profesorii trebuie să dețină un anumit nivel de licență. În învățământul general de bază și cel secundar general, toți profesorii trebuie să aibă o diplomă de master. În învățământul profesional, profesorii pot avea fie un master, fie un anumit nivel de licență. Pregătirea cadrelor didactice poate fi simultană, cu pregătire pedagogică integrată în programul de master sau consecutivă, cu pregătirea pedagogică finalizată după obținerea gradului inițial.

Programul actual de dezvoltare a pregătirii profesorilor se concentrează pe admiterea, pregătirea inițială, precum și pe dezvoltarea competențelor profesionale și a învățării pe parcursul carierei. Studenții cu cea mai bună capacitate de predare sunt selectați, iar aptitudinile solicitanților sunt luate în considerare la recrutare. O atenție deosebită se acordă mentoratului și sprijinului acordat de acesta, ca parte importantă a pregătirii viitorilor profesori.

Metodele de lucru utilizate în instituțiile de învățământ pentru perfecționarea profesorilor subliniază o abordare orientată către cursanți, bazată pe cercetare și pe ceea ce reprezintă întreaga școală în activitatea didactică. În plus, aspectele cheie sunt noile și diverse medii de învățare, predarea în echipă, abordările trans-disciplinare și abilitățile de management ale profesorilor.

Condițiile de muncă pentru profesori și directori sunt convenite într-un proces de negociere colectivă între sindicatul profesorilor și reprezentantul pentru angajatorii municipali. Contractul colectiv este reînnoit la 1-3 ani.

FRANȚA

Profesorii de la toate nivelurile de învățământ din sectorul public (de la cel preșcolar până la cel superior) aparțin serviciului public de stat. Profesorii din sectorul privat sub contract sunt recrutați de către instituțiile respective, dar sunt plătiți de stat, în același mod ca și profesorii din sectorul public.

De la reformarea formării inițiale a cadrelor didactice implementată în 2013, pentru a fi recrutați, profesorii din învățământul preșcolar, primar și secundar

trebuie să treacă printr-un examen competitiv în primul an de master (MEEF - profesie didactică, educație și formare profesională). Studenții care susțin examenul devin profesori stagiați și își împart pregătirea, în al doilea an de master, 50% în formarea inițială și 50% în practica în școli.

În învățământul superior, condițiile de acces variază între diferitele categorii de personal. Profesorii-cercetători sunt recrutați prin competiție națională sau deschisă de entitatea de învățământ, aceștia trebuind să dețină o diplomă de doctorat sau echivalent și să obțină avizul Consiliului național al Universităților, adică o abilitare la nivel național, pentru a putea solicita orice loc de muncă deschis recrutării.

Fiecare examen competitiv corespunde unui nivel de pregătire și/sau unor condiții diferite de lucru. Succesul în competiție garantează accesul la funcția didactică corespunzătoare. În perioada 2014-2015, de exemplu, în sistemul școlar public (ISCED 0-3) au lucrat 690.009 profesori de școală și 70.435 profesori permanenți în sistemul de învățământ superior.

O minoritate, reprezentând 27.837 de profesori, (0,5% la nivel primar, 6,7% la nivel secundar, 0,5% la nivel terțiar) nu au trecut prin examenul competitiv și sunt profesori contractuali. Aceștia sunt recrutați pentru activități punctuale, cum ar fi efectuarea de înlocuiri pe perioade determinate a cadrelor didactice titulare.

În ceea ce privește profesorii care lucrează în sectorul privat, aceștia nu aparțin corpului funcționarilor publici ai statului. Cu toate acestea, ei îndeplinesc o misiune de serviciu public, ceea ce presupune că pentru a intra în profesie, trebuie să participe ca și profesorii publici, la o competiție națională stabilită de stat. În sectorul privat contractat, succesul în competiție nu garantează accesul la postul de profesor, ci dreptul de a solicita un loc de muncă deschis la recrutare de către o instituție privată - care este responsabilă de recrutarea profesorilor. Cu toate acestea, în calitate de profesori, statul este responsabil de remunerarea lor.

Obligațiile de serviciu și timpul de lucru sunt stabilite prin lege. Din 2015, durata de predare obligatorie săptămânală este de 18 ore pentru profesorii autorizați și de 15 ore pentru profesorii contractuali, cu excepția profesorilor de sport, care au 20 de ore/săptămână.

Formarea cadrelor didactice este organizată la nivel local de către academii - structuri locale aflate sub tutela Ministerului educației - care în fiecare an elaborează în cooperare cu universitățile - planuri de formare academică (FAP). Acestea conțin lista programelor și activităților de educație continuă, la care profesorii interesați se pot înscrie. În propunerile pe care le fac, akademiile trebuie să ia în considerare prioritățile de formare stabilite la nivel național de către Departamentul pentru Educație națională, învățământ superior și cercetare în "Planul Național de Educație".

După reforma cerinței obligatorii de deținere a titlului de master pentru încadrarea ca profesor, Legea nr. 2013-595 a înființat ESPE - Școala superioară pentru corpul profesoral și educație în universități. Principalele noi aspecte introduse sunt:

- înființarea de către această școală a titlului de master în educație (MEEF - în profesia de predare, educare și formare), studiile solicitând un echilibru între învățarea teoretică și activitatea în școli. Importanța acordată acestuia din urmă înainte de reformă nu a fost considerată suficientă pentru a garanta condiții solide de încadrare în profesie. MEEF trebuie să acorde prioritate și cercetării, precum și promovării practicilor didactice inovatoare;

- înființarea unui centru unic (ESPE), responsabil pentru formarea inițială și continuă a întregului personal de învățământ (profesori de la toate nivelurile de învățământ și al altor cadre din sector). Acest lucru reflectă ideea Guvernului de a încuraja cooperarea între diferitele categorii profesionale de cadre didactice;

- regândirea examenelor competitive pentru recrutarea cadrelor didactice, care trebuie să permită o evaluare mai bună a cunoștințelor teoretice ale candidaților și a gradului lor de pregătire pentru îndeplinirea specifică a profesiei. În plus, aceste examene au loc acum la sfârșitul primului an de master (și nu la sfârșitul celui de-al doilea an), ceea ce restabilește candidaților statutul de funcționar public stagiar, fapt care permite remunerarea lor în ultimul an de pregătire.

Mai mult, Decretul nr. 2013-50 privind contractele de muncă viitoare contribuie la sprijinirea inserției profesionale în meseria de profesor. Astfel, se oferă studenților o intrare treptată în predare, cu un plan de carieră și un traseu de muncă, precum și asistență financiară, inclusiv creșterea atractivității unor sectoare (limba germană, limbi clasice și matematică), unde numărul solicitanților este insuficient, raportat la necesitățile de recrutare.

GERMANIA

Instruirea cadrelor didactice la toate tipurile de școli este reglementată de legislația landurilor. Dispozițiile legale relevante includ legi și regulamente pentru pregătirea cadrelor didactice: norme de studiu, cursuri de pregătire a profesorilor, reglementări de examinare în cadrul examenelor de licență, de master sau de stat.

Responsabilitatea pentru instruirea cadrelor didactice revine ministerelor educației și culturii, precum și ministerelor științei din landuri, care reglementează instruirea profesorilor.

Prima și cea de-a doua examinare sunt realizate de către autoritățile de examinare sau de comisiile de profil din landuri. La cursurile de studii de licență și masterat care asigură calificările necesare, responsabilitatea pentru cerințele de conținut în pregătirea profesorilor este asigurată prin implicarea unui reprezentant al celei mai înalte autorități de învățământ a landului respectiv. Orice procedura de

acreditare a cursurilor individuale de studiu necesită aprobarea acestui reprezentant.

Pregătirea cadrelor didactice este împărțită în două etape, un curs de învățământ superior și perioada de pregătire practică într-o școală. Cursurile de formare a cadrelor didactice sunt oferite de universități, colegiile de învățământ și colegiile de artă și muzică. Pregătirea practică a cadrelor didactice sub forma unui serviciu pregătitor are loc în institutele de formare a profesorilor sau în alte școli de pregătire.

Ponderea pregătirii practice în școli la cursurile de învățământ superior a crescut substanțial în ultimii ani, la nivelul landurilor fiind create centre de formare a cadrelor didactice, care au obligația de a coordona formarea profesorilor și pentru a garanta o relație adecvată cu partea practică a meseriei.

Încheierea unui curs de licență la o instituție de învățământ superior, care să permită accesul la un serviciu pregătitor, este finalizată cu un examen de licență în educație sau cu un master. Diplomele de licență și masterat (BA / MA) au fost, de asemenea, introduse în formarea cadrelor didactice în toate landurile, gradele fiind recunoscute dacă studiile realizate îndeplinesc următoarele cerințe:

- studiul integrativ este realizat în universități sau instituții echivalente de învățământ superior în cel puțin două domenii ale științelor educaționale, excepțiile fiind domeniile de artă și muzică;
- se realizează practica în școli încă din cursul studiilor de licență;
- are loc diferențierea programelor de predare și a diplomelor obținute după funcția de predare aleasă.

Cursurile de studii de masterat conțin condițiile educaționale pentru o poziție de predare, acestea fiind stabilite în procedura de acreditare, în conformitate cu specificațiile Consiliului de acreditare, urmând să fie menționate în diplomă.

Procedura de acreditare implică în special monitorizarea respectării cerințelor specifice în formarea cadrelor didactice, valabile pentru toate landurile, referitoare la conținut și structură. Examinarea de stat trebuie efectuată după încheierea serviciului pregătitor. Indiferent de modul în care este organizat studiul, cursurile sunt modulare și prevăzute cu un sistem de puncte de credit.

GRECIA

Pregătirea inițială pentru profesorii din învățământul primar și secundar se află în responsabilitatea unităților de învățământ superior, în timp ce toți profesorii din învățământul primar - inclusiv învățământul preșcolar - trebuie să dețină cel puțin un grad didactic specific primului ciclu de învățământ.

Începând cu anul școlar 2019-2020 a intrat în vigoare Legea 4589/2019, care prevede faptul că, la solicitarea Ministerului Educației, Cercetării și Cultelor, pe baza nevoilor educaționale înregistrate, Consiliul pentru selecția personalului

civil (ASEP) coordonează la fiecare doi ani școlari, o procedură pentru întocmirea listei de clasare a cadrelor didactice, a personalului pentru învățământul special și a personalului de asistență pentru educație specială, într-o ordine de prioritate pe ramură și specializare, astfel încât aceste persoane să poată fi numite profesori permanenți sau să fie angajați ca profesori suplinitori în învățământul primar și / sau secundar.

Candidații care au calificările specifice pentru numirea în învățământul primar sau secundar sunt acceptați în procedură. O calificare suplimentară pentru ocuparea posturilor vacante de cadre didactice și personal de învățământ special este reprezentată de o serie de competențe pedagogice și de predare, care sunt certificate fie înainte, fie după numirea în funcție.

Pentru întocmirea listei de clasare a cadrelor didactice se iau în considerare competența pedagogică și didactică, calificările academice, criteriile sociale și serviciul de predare efectiv.

În Grecia, nu există nicio facultate sau catedră universitară cu scopul unic de a oferi educație inițială personalului academic/didactic. Cu toate acestea, un titlu de doctorat, precum și relevanța tezei de doctorat sau a lucrărilor de cercetare ale candidaților pentru un domeniu, constituie cerințe formale solicitate candidaților care doresc să ocupe o catedră în învățământul superior.

Formatorii adulți, care se încadrează în categoria celor care asigură pregătirea continuă a profesorilor, primesc pregătirea inițială în instituțiile de învățământ superior și li se cere să aibă aptitudini educaționale. Aceasta trebuie recunoscută și certificată de către Organizația națională pentru certificarea calificărilor și orientării vocaționale (EOPPEP), formatorii fiind înregistrați într-un registru specific.

IRLANDA

Există două categorii principale de cadre didactice în Irlanda, pentru care există cerințe de pregătire formală. O categorie sunt profesorii care lucrează cu copiii cu vârste cuprinse între 6 și 12 ani, pe de o parte, și cu majoritatea copiilor cu vârste cuprinse între 4 și 5 ani, pe de altă parte, în structurile finanțate de stat. A doua categorie este cea a profesorilor din învățământul secundar, care se ocupă de elevii cu vârsta cuprinsă între 12 și 18/19 ani. Chiar dacă aceste școli au diverse denumiri - secundare, vocaționale, colegii comunitare, școli comunitare, etc., acestea oferă programe de învățare similare, iar elevii participă la aceleași examene de stat.

Modificările conținutului programelor de pregătire inițială a cadrelor didactice (ITE) au fost propuse în "Strategia națională de îmbunătățire a alfabetizării în

rândul copiilor și tinerilor 2011-2020”, fiind încorporate în Documentul de politici al Consiliului didactic privind continuitatea educației. Îmbunătățirile aduse cursurilor primare și post-primare includ reconfigurarea conținutului și creșterea duratei cursurilor. Programele ITE concomitente au o durată minimă de patru ani, iar programele postuniversitare de educație a profesorilor au o durată de doi ani.

Acestea stabilesc obiective naționale care acoperă copilăria timpurie, educația primară și educația post-primară. Obiectivele încearcă să favorizeze o cultură mai bună a lecturii și atitudini mai pozitive față de matematică în rândul tinerilor. Un element cheie al planului se referă la pregătirea permanentă a profesorilor și conține următoarele acțiuni:

- extinderea programului de licență în învățământ pentru cadrele didactice din învățământul primar la patru ani și renunțarea la numeroase materii academice în colegiile de învățământ în favoarea studiului literaturii și matematicii;
- extinderea la 2 ani a cursurilor pentru profesorii cu diplomă;
- ședințe de practică a profesorilor mai lungi și mai structurate.

ITALIA

Profesorii școlilor de stat sunt clasificați astfel:

- cadrele școlilor preșcolare;
- profesorii școlilor primare (generalist);
- profesorii școlilor secundare inferioare (specialist);
- profesorii școlilor secundare superioare (specialist);
- profesori de sprijin (toate nivelurile școlare);
- profesori ai disciplinelor tehnico-profesionale din institutele tehnice, vocaționale și profesionale (care desfășoară în principal activități didactice în laboratoare);
- profesorii de religie catolică (toate nivelurile școlare).

Profesorii din școlile de stat sunt funcționari publici cu contract privat, care poate fi temporar sau permanent. Contractele colective de muncă naționale reglementează condițiile de serviciu ale profesorilor.

Pregătirea inițială a cadrelor didactice are loc la nivel de învățământ superior (universități și institute) și variază în funcție de nivelul de la care vor preda profesorii:

- cadrele din învățământul preșcolar și profesorii din învățământul primar trebuie să finalizeze un program universitar specific cu un singur ciclu, care durează 5 ani, inclusiv activități de stagiu care urmează să fie desfășurate începând cu cel de-al doilea an de studii;
- profesorii din școlile secundare trebuie să finalizeze un curs de ciclul II în universități sau în instituții ale sistemului de educație pentru arte și muzică la nivel înalt, urmat de un concurs public. Cei care susțin examenul vor începe un stagiu plătit de trei ani, care vizează dobândirea diplomei de specializare relevantă și

care, dacă este trecut cu succes, va conduce la obținerea unui contract permanent de profesor.

Dezvoltarea profesională continuă este obligatorie pentru profesorii din școlile de stat. Conform contractului colectiv de muncă național, activitățile CPD sunt o datorie profesională, deoarece contribuie la dezvoltarea vieții profesionale a cadrelor didactice. Aceleași condiții se aplică și profesorilor care lucrează în sectorul educației adulților, deoarece aceștia sunt angajați ai sistemului de învățământ de stat.

LETONIA

În Letonia, termenul de pedagog este utilizat în reglementări care fac referire la profesori, respectiv persoane cu educație pedagogică dobândită și calificare didactică.

Profesorii școlilor din Letonia sunt instruiți la nivel terțiar. Există două grupuri de programe care oferă pregătire pentru profesori: academică și profesională. Astfel, formarea inițială a cadrelor didactice este oferită în următoarele programe:

- programe de studii superioare - nivelul II;
- programe de studii academice de pedagogie urmate de un program de studii profesionale de studii superioare;
- programe de studii superioare - nivel superior.

Toți profesorii care urmează să lucreze într-o școală trebuie să finalizeze programe de studiu care să conducă nu numai la educația pedagogică necesară, ci și la calificarea în nivelul respectiv de educație. În plus, majoritatea programelor pregătesc profesorii anumitor discipline (specialiști în materie). Astfel, finalizarea unui anumit tip de program dă dreptul de a preda materia respectivă un anumit nivel de învățământ.

Există și derogări - pedagogii din grădinițe și profesorii din școlile primare (clasele 1-4) primesc calificarea de profesor la nivelul respectiv de educație și au dreptul să predea majoritatea materiilor, adică sunt generaliști.

Instituțiile responsabile de luarea deciziilor privind condițiile de muncă pentru profesori sunt: Ministerul educației și științei, municipalitățile și instituțiile de învățământ. Legea educației și Legea muncii, precum și o serie de reglementări emise de Cabinetul de Miniștri determină condițiile de muncă pentru profesori.

Dezvoltarea profesională continuă este obligatorie în Letonia pentru profesori (inclusiv pentru directorii școlilor și adjuncții acestora) la toate nivelurile de învățământ. Scopurile pregătirii profesionale sunt acelea de a asigura calificarea necesară a cadrelor didactice, de a se conforma cu necesitățile societății și de a promova dezvoltarea pedagogilor ca personalități creative.

Curriculumul include dezvoltarea competențelor în materia specifică predată, precum și a metodologiei de predare, cooperarea cu elevii și părinții, precum și procesele creative în activitatea de zi cu zi. În general, profesorii înșiși sunt responsabili de pregătirea suplimentară.

LITUANIA

Profesorii instruiți pentru sistemul de învățământ cuprind următoarele categorii:

- profesori pentru învățământul preșcolar;
- profesori pentru învățământul primar, de bază și secundar;
- profesori pentru educația non-formală a tinerilor;
- profesori profesioniști;
- profesori sociali;
- profesori pentru o educație specială;
- profesori pentru elevii cu probleme de sănătate;
- specialiști în managementul educației.

Obiectivul pregătirii cadrelor didactice este acela de a crea condiții de dobândire a competențelor profesionale necesare pentru activitatea desfășurată în școală și pentru utilizarea valorilor umanismului, democrației, identității naționale contemporane și reînnoirii, care să-i ajute pe elevii lor să atingă nivelul necesar pentru societatea modernă.

Profesorilor li se oferă condiții pentru dezvoltarea profesională continuă. După cum este specificat în Legea educației, profesorii trebuie să își perfecționeze calificările profesionale și au dreptul la cel puțin cinci zile pe an pentru a participa la evenimente de formare profesională (dezvoltare profesională). În plus, participarea la dezvoltarea profesională continuă conduce la creșterea salariilor și a beneficiilor oferite de carieră.

POLONIA

Legislația națională distinge între:

- profesori de educație școlară - profesorii care lucrează în sistemul de învățământ școlar ce cuprinde nu numai educația timpurie și școlară, dar și educația adulților oferită în școli și în alte instituții de învățământ pentru adulți;
- profesori universitari: profesori care lucrează în sistemul de învățământ superior.

Pregătirea și formarea inițială a profesorilor de educație școlară este oferită în cadrul sectorului de învățământ superior: programe de ciclu I, ciclul II și pe

termen lung, precum și programe postuniversitare fără grad. Această pregătire este organizată după două modele: un model concomitent și unul consecutiv, predominând modelul concurent. Ea cuprinde instruire obligatorie pentru predarea unui anumit subiect, pregătire psihologică și pedagogică și formarea metodologică.

Condițiile de muncă ale profesorilor includ:

- politica de planificare și monitorizarea cadrelor didactice;
- intrarea în profesie și condițiile de serviciu;
- statutul profesional;
- măsurile de înlocuire;
- măsurile de sprijin;
- sistemul de remunerare;
- timpul de lucru și perioada de concediu;
- promovarea profesională;
- sistemul de pensii;
- pregătirea continuă.

Profesorii trebuie să își dezvolte competențele profesionale în conformitate cu necesitățile și obiectivele școlilor lor. Participarea la dezvoltarea profesională continuă este necesară pentru promovarea profesională, iar evaluarea realizărilor profesionale acoperă măsura în care profesorul în cauză a implementat un plan de dezvoltare profesională convenit.

Profesorii din învățământul superior sunt cuprinși în următoarele categorii:

- personal de cercetare și predare
- personalul de cercetare
- profesori.

Legislația națională nu specifică cerințele de instruire inițiale pentru profesorii universitari. Angajarea profesorilor universitari se bazează pe cerințele de calificare stabilite în legislație pentru posturile individuale disponibile personalului academic. Profesorii academici nu sunt obligați să-și completeze pregătirea pedagogică sau să dețină o calificare pedagogică / didactică.

PORTUGALIA

Profesorii calificați necesită un certificat postuniversitar de educație pentru încadrarea în funcție. Calificarea este obținută după ce acesta a urmat și a absolvit un curs inițial de formare a cadrelor didactice organizat de institutele de învățământ superior și de universități, structurat în conformitate cu profilurile de învățământ. Aceste cursuri conduc la o calificare profesională la nivelul unui master, în conformitate cu termenii prevăzuți în legea care reglementează calificările didactice pentru profesorii din școlile preșcolare și din învățământul secundar de bază și superior.

În ceea ce privește principalele politici și măsuri pentru dezvoltarea profesională continuă a cadrelor didactice, Ministerul educației și-a fixat în mod clar ținta strategică privind consolidarea competențelor și abilităților profesorilor portughezi în management și leadership, în principal în ceea ce privește pozițiile de conducere ale cadrelor didactice, precum și îmbunătățirea calificărilor profesionale ale profesorilor care evaluează performanțele cadrelor didactice.

Este recunoscut rolul esențial al programelor de pregătire profesională, care sunt special orientate către satisfacerea nevoilor sistemului educațional portughez. Ministerul Educației a implementat mai multe programe, prin Direcția Generală a Administrației Școlilor, în parteneriate cu diferite entități cu competențe în domeniu.

SLOVACIA

Calificarea minimă necesară pentru profesorii din învățământul preșcolar (grădiniță) este învățământul profesional secundar finalizat. Instruirea cadrelor didactice de grădiniță este asigurată și de instituțiile de învățământ superior în programele de studii universitare de licență și masterat.

Toți profesorii din învățământul primar, inferior și superior (școlile primare, gimnaziile și școlile profesionale secundare) trebuie să aibă un master. Formarea inițială a cadrelor didactice este asigurată de universități și instituții de învățământ profesional superior.

Calificarea pedagogică obținută are o valabilitate nelimitată.

Angajații pedagogici din școlile primare, gimnaziile și școlile profesionale secundare se împart în următoarele categorii:

- profesor;
- maestru de formare profesională;
- educator;
- asistent pedagogic;
- profesor de limbi străine;
- antrenor sportiv;
- acompaniator;
- pedagog special;
- instructor de dezvoltare profesională.

Angajații profesioniști se împart în următoarele categorii:

- psiholog și psiholog școlar;
- kinetoterapeut și logoped școlar;
- pedagog special;
- pedagog terapeut;
- pedagog social;
- consilier de carieră.

Toți profesorii din învățământul superior trebuie să aibă un master în domeniul pe care îl vizează și trebuie să își dezvolte competențele profesionale și pedagogice prin atingerea unor niveluri superioare în domeniile academice, științifice și pedagogice.

SLOVENIA

Educația, pregătirea și condițiile de muncă ale personalului educațional din grădinițe și școli, precum și a personalului academic din instituțiile de învățământ superior sunt specificate prin legile naționale comune și legislația specifică sectorului.

În condițiile legii, profesorii din învățământul preșcolar trebuie să aibă o diplomă de ciclul I sau echivalent, iar profesorii de școală de bază și de gimnaziu superior (cu puține excepții) diplomă de ciclul II sau echivalent.

Cerințele de calificare educațională pentru cadrele didactice care predau discipline generale din învățământul de bază și gimnazial sunt mai mult sau mai puțin identice. Cele destinate profesorilor de discipline profesionale și practice din învățământul profesional și pentru adulți includ cerințe relevante pentru experiență practică, abilități adecvate și cunoștințe specifice. Profesorii preșcolari, precum și profesorii de la toate nivelurile educaționale trebuie să aibă o calificare pedagogică relevantă.

Profesorii din învățământul profesional de cicluri scurte trebuie să aibă ca standard o diplomă de ciclul II sau echivalent, precum și pregătire pedagogică. De asemenea, trebuie să aibă experiență de muncă și realizări semnificative în domeniu. Uneori se solicită abilități de cercetare teoretică aprofundate - gradul al III-lea.

Profesorii din învățământul superior trebuie să obțină titlul de doctor, în timp ce profesorii din învățământul superior de artă și lectorii au gradul corespunzător dat de ciclul al II-lea.

Profesorii de la toate nivelurile învățământului public sunt funcționari publici. Salariile, relațiile de muncă și pensionarea funcționarilor publici sunt specificate într-un cadru național unic. Legea privind relațiile de muncă specifică angajarea, încheierea și rezilierea contractelor, volumul de muncă unic pe săptămână de 40 de ore, tipurile și formele de relații de muncă, remunerațiile, concediile și altele. Drepturile individuale din relațiile de muncă sunt supuse negocierilor dintre guvern și sindicate și sunt reglementate prin convenții colective. Legea specială reglementează asigurarea obligatorie de pensie și invaliditate, în virtutea solidarității între generații.

Legile din domeniul învățământului specifică:

- profilurile cadrelor didactice la nivelurile individuale ale sistemului educațional (de la învățământul preșcolar la ciclul scurt de învățământ profesional);
- cerințe comune de calificare educațională (nivel, cunoștințe profesionale, comanda unui mediu de instruire);
- puteri de decizie cu privire la conținutul educației în ceea ce privește subiectul sau domeniul de instruire;
- inițierea profesională și susținerea examenului profesional;
- competențele și procedurile de angajare/încetarea angajării;
- caracteristici specifice ale condițiilor de muncă (domeniul de muncă, timpul de predare, promovarea).

SPANIA

Profesorii pot fi non-universitari și universitari în funcție de tipul de pregătire pe care îl au.

În prezent, noile diplome universitare, de licență, deja complet implementate, coexistă cu programele anterioare de studiu specifice Spațiului European de Învățământ Superior (EHEA), practic dispărute. Din acest motiv regăsim, încă, tipul de profesori non-universitari.

Diploma universitară este necesară pentru angajare în învățământ, deși tipul de diplomă și gradul necesar diferă în funcție de nivelul de învățământ:

- învățământul preșcolar și primar: gradul I;
- învățământ secundar obligatoriu, bacalaureat și formare profesională: gradul II;
- învățământ specializat : gradul I sau II, în funcție de tipul de prestare.

Dezvoltarea profesională constituie un drept și o datorie pentru profesorii din învățământul primar și secundar. Ministerul educației și formării profesionale (MEFP), prin Institutul național pentru tehnologiile educaționale și formarea profesorilor (INTEF), stabilește în fiecare an liniile prioritare la care trebuie să se adapteze planurile de dezvoltare profesională continuă a profesorilor. De asemenea, se oferă programe de dezvoltare profesională continuă și se stabilesc acordurile adecvate cu alte instituții.

Condițiile de lucru variază în funcție de locul de muncă: public sau privat. Astfel, se regăsesc funcționari publici, funcționari publici temporari sau personal muncitor, în funcție de nivelul educațional. În ceea ce privește instituțiile publice de învățământ, pot exista diferențe semnificative între Comunitățile autonome.

Acestea organizează serviciul public de predare publică în cadrul competențelor lor, respectând regulile care asigură un cadru comun. Condițiile de muncă din școlile private sunt reglementate prin cadrul general privind contractele de muncă.

Universitățile sunt responsabile de organizarea activităților de dezvoltare profesională continuă, care sunt opționale, dar necesare, pentru a putea primi anumite remunerații suplimentare specifice.

SUEDIA

Proiectul de lege „Top of the class - new programmes education education” (Legea 2009/10:89), a fost adoptat în aprilie 2010 și a înlocuit gradul de licență / master în educație cu patru noi grade profesionale:

- un grad în învățământul preșcolar;
- o diplomă în învățământul școlar primar;
- o diplomă în învățământul de bază;
- o diplomă în învățământ profesional.

Programele actuale de educare a cadrelor didactice au început în toamna anului 2011. Cele patru diplome profesionale includ obiective de cunoaștere în cadrul disciplinei care urmează să fie predată și obiective privind alte cunoștințe-cheie și abilități de natură generală, pentru profesorii din învățământul școlar și preșcolar. Gradele profesionale își propun să ofere o mai mare claritate în ceea ce privește cele trei componente ale educației cadrelor didactice:

- studii la disciplina care urmează să fie predată;
- obținerea unei catedre dacă solicitantul are un modul cuprinzând 30 de credite de învățământ superior;
- un nucleu de știință educațională de 60 de credite de învățământ superior (echivalentul unui an de studii complete).

Pregătirea cadrelor didactice în educația elevilor cu nevoi speciale este oferită la un nivel avansat pentru cei care au o diplomă didactică. Există variații ale cursului, dar de obicei sunt 90 de credite de studii superioare sau 1,5 ani de studii cu normă întreagă.

În iulie 2012, a intrat în vigoare un sistem de înregistrare a profesorilor pentru învățământul preșcolar. Pentru a fi calificat în domeniul în care dorește să-și desfășoare activitatea, un profesor trebuie să fie înregistrat și calificat pentru anumite materii și clase. Înregistrarea este necesară pentru ca un profesor să poată stabili în mod independent gradul necesar și să fie un îndrumător pentru noii profesori. Doar profesorii înregistrați sunt calificați pentru angajarea permanentă. Un profesor din învățământul preșcolar poate solicita să fie înregistrat dacă deține o diplomă în formarea inițială generală a profesorilor sau formarea inițială a profesorilor din învățământul preșcolar. Dacă un profesor își neglijează în mod grav munca, înregistrarea lui poate fi retrasă, iar astfel de decizii sunt luate de un comitet special - Consiliul de disciplină al profesorilor - din cadrul Agenției Naționale Suedeze pentru Educație.

În afară de condițiile generale ale legislației muncii, pentru meseria de profesor se aplică cerințele pentru calificarea didactică, promovarea și alte prevederi menționate în Legea educației și în Ordonanța privind învățământul superior.

Agenția națională pentru educație este autoritatea administrativă centrală pentru sistemul școlar public, îngrijirea copiilor de vârstă școlară și pentru educația adulților. De asemenea, agenția se asigură că educația desfășurată în instituțiile de învățământ din Suedia se menține la un standard de calitate bun prin programele naționale de dezvoltare a școlilor și dezvoltarea profesională continuă a personalului. De asemenea, agenția distribuie subvenții și organizează programe de formare a profesorilor. Există mai multe organizații guvernamentale care oferă dezvoltare profesională pentru profesori, inclusiv Consiliul suedez pentru învățământul superior sau Agenția națională pentru școli de educație cu nevoi speciale.

ȚĂRILE DE JOS

Cursurile de pregătire profesională pentru profesorii care vor să predea în învățământ sunt cursuri de licență. Instituțiile HBO oferă pregătire pentru profesori atât la nivel de licență (primar și secundar, nivel II), cât și la nivel de master (secundar, nivel I). Universitățile oferă instruire la nivelul de master (secundar, nivel I).

Toate cursurile de formare a cadrelor didactice pot fi susținute cu normă întreagă, cu jumătate de normă sau ca activități duale, adică în combinație cu experiența de muncă.

Calitatea educației și performanța elevilor depind în cea mai mare măsură de activitatea unor profesori competenți și de un bun management școlar. Pentru a atrage și păstra profesori buni, guvernul investește în măsuri necesare pentru îmbunătățirea pregătirii profesorilor, creșterea salariilor și a perspectivelor de carieră. Profesorii au diverse oportunități de dezvoltare profesională continuă, cum ar fi subvențiile pentru urmarea de cursuri de pregătire sau subvențiile pentru activitățile de doctorat sau masterat.

Un registru național al profesorilor a fost introdus începând cu data de 1 ianuarie 2012 pentru a se urmări calitatea pregătirii cadrelor didactice, măsura fiind susținută de către asociațiile de profesori.

Abordările didactice pot fi îmbunătățite în continuare prin adaptarea metodelor de predare la nevoile individuale ale elevilor. Managerii școlilor sunt responsabili de crearea unui climat de muncă bun, inclusiv de politici de resurse umane și de remunerare satisfăcătoare.

Obiectivele guvernului sunt expuse în planul de acțiune „Predarea 2020: o profesie puternică!”. Au fost încheiate acorduri regionale cu autoritățile locale pentru a rezolva deficitul de profesori atât pe termen scurt, cât și pe termen mediu și lung. Școlile, instituțiile de formare a cadrelor didactice și formatorii asistenților didactici încearcă să răspundă rapid cererii și ofertei de personal didactic.

UNGARIA

În prezent, calificările cadrelor didactice pot fi obținute prin următoarele modalități:

- diplomă de master;
- pregătirea de specialitate;
- mixt: diplomă de master și pregătire de specialitate în domeniul tehnologiei, informaticii, economiei și agriculturii.

În 2004, Ungaria a luat decizia de a introduce un sistem de pregătire divizat, în conformitate cu procesul de la Bologna. Primul ciclu, programul de licență, s-a concentrat pe fosta pregătire efectuată de colegiul specializat aplicabil cadrelor didactice de grădiniță, profesorilor de învățământ și pedagogilor educaționali speciali. Pregătirea profesorilor (atât la nivelul școlii primare, cât și la nivelul gimnazial) a fost ridicat la nivelul de pregătire al diplomei de master.

Reformele de la Bologna au creat următoarea structură: primul ciclu oferea cursuri de licență pentru diferite discipline (pentru a se crea o bază pentru calificările de predare ale profesorului), în timp ce diploma de master era dobândită în cel de-al doilea ciclu, care includea și stagiul practic. Drept urmare, pregătirea cadrelor a devenit mai standardizată, iar cele 110 tipuri diferite de programe de instruire au fost înlocuite cu un singur master de formare a profesorilor care a fost împărțit în diferite grupuri în funcție de discipline. Pregătirea cadrelor didactice împărțită în stil Bologna s-a desfășurat până în septembrie 2017.

Modificările au apărut odată cu adoptarea Legii învățământului superior din anul 2011, care a definit formarea cadrelor didactice ca nedivizată în faza generală a educației și formării. În învățământul general, durata de pregătire a cadrelor didactice din școlile elementare este de 10 semestre, dintre care ultimele două semestre sunt practică școlară. Pregătirea inițială a profesorilor de gimnaziu superior este, de asemenea, oferită ca program lung, care durează 12 semestre, de asemenea cu un stagiul obligatoriu de practică de două semestre, situația fiind asemănătoare și pentru învățământul profesional. Ambele tipuri de pregătire trebuie să se finalizeze cu un master.

În pregătirea cadrelor didactice pentru disciplinele generale și în formarea profesorilor specializați în anumite materii de arte, aceștia trebuie să obțină două calificări profesionale. Pentru accederea în învățământul superior trebuie să se susțină și un test de aptitudini.

Majoritatea cadrelor didactice sunt angajate ca funcționari publici, statutul lor fiind reglementat de Legea funcționarilor publici și Legea educației publice. Funcționarii publici sunt plătiți conform unei matrice salariale centrale.

Modelul de carieră al cadrelor didactice a fost introdus în septembrie 2013, ceea ce înseamnă că primii doi ani este o perioadă de stagiul obligatoriu și se încheie cu un examen de evaluare. În urma unei examinări reușite, pedagogul devine "profesor 1". Următorul nivel este cel de "profesor 2", care este de asemenea obligatoriu pentru profesori. Celelalte două niveluri sunt cele de "profesor - master" și "profesor - cercetător", care sunt opționale.

Din iulie 2016, modelul de carieră al profesorilor a fost extins la anumite cadre din instituțiile care oferă servicii de pedagogie, profesorilor din instituțiile de protecție a copiilor, etc. Condiția de a fi avansat la următorul nivel din carieră este evaluarea activității profesionale și a portofoliului profesorului, printr-o procedură de certificare.

Dezvoltarea profesională continuă a început la sfârșitul anilor 90, cea mai semnificativă schimbare fiind adusă prin modificarea Legii educației publice din 1996, care a introdus participarea obligatorie la formarea continuă a profesorilor pentru o perioadă de 120 de ore la fiecare 7 ani.

Participarea la instruirile profesionale pentru profesori poate fi pusă în aplicare în mai multe moduri, în timp ce neîndeplinirea obligației poate genera aplicarea de sancțiuni, angajarea unui profesor care nu a participat la formarea continuă sau care nu și-a încheiat studiile fiind interzisă².

² https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/national-description_en